

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою
Кафедра геодезії та картографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
“ ___ ” _____ 2019 р.

05-04-248

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

THE PRODUCTION PRACTICE

_____
(назва навчальної дисципліни)
(name of the discipline)

спеціальність
specialty

193 «Геодезія та землеустрій»
193 «Geodesy and land management»
_____
(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

спеціалізація
specialization

Геоінформаційні системи
Геодезія
Geographic information systems
Geodesy
_____
(назва спеціалізації)
(name of the specialization)

Рівне – 2019

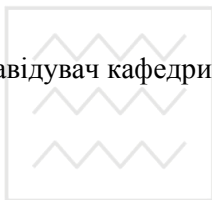
Національний університет

Робоча програма навчальної дисципліни «**Виробнича практика**»
для студентів 3 курсу за спеціальністю 193 «Геодезія та
землеустрій». – Рівне: НУВГП, 2019. – 17 с.

Розробник: Дець Тетяна Іванівна, к.т.н., доцент кафедри геодезії та картографії.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри геодезії та картографії

Протокол від «19» лютого 2019 року № 4

Завідувач кафедри геодезії та картографії

Національний університет
водного господарства
та природокористування

_____ (Р.М. Янчук)

Схвалено науково-методичною комісією НУВГП за спеціальністю
193 «Геодезія та землеустрій»

Протокол від «27» лютого 2019 року № 4

Голова науково-методичної комісії

_____ (В.С. Мошинський)

© Дець Т.І., 2019

© НУВГП, 2019

ВСТУП

Перша виробнича практика є не лише логічним продовженням вивчення навчальних дисциплін, а й невід'ємною складовою процесу підготовки спеціалістів. Робоча програма навчальної дисципліни складена відповідно до навчальних планів студентів третього курсу спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньої програми і має за мету набуття ним професійних компетентностей.

З метою формування професійної компетенції студентів (здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, знати та розуміти основні завдання в області геодезії, землеустрою та геоінформатики, вміти працювати як самостійно, так і в команді, володіти навичками забезпечення безпеки життєдіяльності) особлива увага приділяється підбору баз проходження виробничої практики.

Основними підприємствами з якими співпрацює кафедра згідно вимог і профілю підготовки студентів є державні підприємства, приватні організації та міжнародні фірми, які виконують роботи у сфері геодезії, землеустрою, геоінформатики та картографії.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Перша виробнича практика студентів є важливою та обов'язковою ланкою підготовки висококваліфікованого фахівця до майбутньої роботи, забезпечення його конкурентоспроможності та можливості працевлаштування на вітчизняному та європейському ринках праці.

Виробнича практика допомагає студентам зрозуміти, які знання та компетенції потрібні їм у майбутній професійній діяльності, а також формує та розвиває професійні навички та вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретного виробництва.

Ключові слова: виробнича практика, геодезія, землеустрій, геоінформатика, картографія.

Abstract

The first production practice of students is an important and obligatory link for the training of a highly skilled specialist for future work, ensuring his competitiveness and employment opportunities in the domestic and European labor markets.

Production practice helps students understand what skills and competences they need in their future professional activities, as well as develops and develops professional skills and the ability to make independent decisions in a particular production environment.

Key words: production practice, geodesy, landmanagement, geoinformatics, cartography.

1. Опис навчальної дисципліни «Виробнича практика»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS - 4	Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»	Обов'язкова нормативна
	Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»	
Модулів - 1	<p>Спеціалізація</p> <p>«Геоінформаційні системи»</p> <p>«Геодезія»</p>	Рік підготовки 3-й
Змістових модулів -1		Семестр 6-й
		Лекції 0 год
		Практичні 0 год
		Самостійна робота 120 год
Загальна кількість годин - 120	Рівень вищої освіти: бакалавр	Індивідуальні завдання: звіт
Тижневих годин для денної форми навчання: 40		Вид контролю: залік

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Перша виробнича практика є частиною навчального процесу та організовується у 6-му семестрі для студентів 3-го курсу денної форми навчання, які навчаються на спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізацій «Геоінформаційні системи», «Геодезія».

Метою виробничої практики є формування у студентів, на базі одержаних під час навчання в Університеті теоретичних знань та практичної підготовки, професійних компетентностей для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих і ринкових умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Завданням виробничої практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами у процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, набутих практичних навичок зі спеціальності, а також оволодіння сучасними методами та формами організації в галузі їх майбутньої професії.

Після проходження практики студент повинен:

знати:

- методи організації топографо-геодезичного і землевпорядного виробництва від польових вимірювань до менеджменту та реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом;

- володіти технологіями і методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових знімів та комп'ютерного оброблення результатів знімів в геоінформаційних системах;

- як використовувати геодезичне і фотограмметричне обладнання і технології, методи математичного оброблення геодезичних і фотограмметричних вимірювань;

- теоретичні основи геодезії, вищої та інженерної геодезії, топографічного і тематичного картографування, складання та оновлення карт;

- використовувати методи збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання;
- вибирати методи, засоби та обладнання з метою здійснення професійної діяльності в галузі геодезії і землеустрою;
- проводити польові, дистанційні і камеральні дослідження в галузі геодезії та землеустрою;
- самостійно збирати, обробляти, моделювати та аналізувати геопросторові дані у польових та камеральних умовах;
- застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- вирішувати прикладні наукові та технічні завдання в галузі геодезії та землеустрою у відповідності до спеціалізацій;
- працювати як самостійно, так і в команді.

3. Керівництво та організація виробничої практики

Виробнича практика, згідно вимог і профілю підготовки студентів за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», проводиться в наукових установах, організаціях, підприємствах (установах), які виконують роботи у сфері геодезії, землеустрою, геоінформатики та картографії та мають відповідне матеріально-технічне та організаційне забезпечення на основі укладених договорів.

Розподіл студентів на підприємства для проходження виробничої практики проводиться кафедрою і оформлюється наказом ректора. Студенти можуть самостійно підібрати для себе базу практики та запропонувати її для проходження виробничої практики за наявності належним чином оформлених статутних документів підприємства. При наявності вакантних місць студенти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає змісту робочої програми практики.

Для проходження виробничої практики студент отримує наступні документи:

- договір про проведення практики;

Під час проходження виробничої практики студент зобов'язаний:

- до початку практики отримати від керівника практики від університету консультації щодо оформлення необхідних документів;

- з'явитися на місце проходження практики до строку, встановленого наказом по університету;

- пересвідчитись про оформлення наказу про зарахування на практику та призначення керівника від підприємства (установи);

- прослідкувати, щоб повідомлення про прибуття на практику було своєчасно оформлено, підписано керівником підприємства і відправлено в університет – не пізніше, як через три дні після прибуття студента на підприємство (початку практики);

- у випадку виникнення на місці практики організаційних проблем – негайно інформувати про них керівника практики від університету;

- повністю виконати завдання, передбачені програмою практики, та вказівки керівника практики від університету;

- пройти інструктаж і дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- виконувати чинні на підприємстві правила внутрішнього розпорядку та вимоги трудового законодавства;

- виконувати роботу за дорученням керівника практики від підприємства нарівні зі штатними співробітниками, відповідати за якісне та своєчасне виконання доручень;

- здійснювати записи у щоденнику за встановленою формою із зазначенням терміну та виконаного обсягу робіт. По закінченню практики щоденник та занесена у нього ділова характеристика студента практиканта з оцінкою його роботи мають бути підписані керівником практики від підприємства та скріплені печаткою установи;

- одночасно з проходженням практики оформити матеріали, необхідні для написання звіту;

- згідно з вимогами програми практики оформити письмовий звіт практики та своєчасно представити його на кафедрі для перевірки і рецензування керівником на предмет захисту;

- захистити основні положення, відображені у звіті, керівнику практики від університету.

Навчально-методичне керівництво практикою, а також контроль за виконанням робочої програми практики здійснюють керівники практики (від кафедри та від бази практики).

На рівні університету загальний контроль за організацією проведення виробничої практики студентів здійснює керівник виробничої практики навчально-методичного відділу.

Обов'язки керівника виробничої практики від університету:

- видача всіх необхідних документів для проходження практики;
- перевірка наявності укладених договорів про проведення практики та допомога в пошуку баз практики, оформлення договорів з ними;

- контроль своєчасного оформлення наказів про проведення практик відповідно до баз практик

- прийом звітів про керівництво виробничою практикою.

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- перевірка наявності договорів з базами практик (не пізніше, як за місяць до початку практики); подання на базу практики списки студентів, скерованих на практику;

- забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед відправленням студентів на практику;

- проведення інструктажу з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності під час проходження практик на підприємстві із записом у журналі;

- надання студентам необхідних документів (направлення на практику, повідомлення про прибуття, програму практики, щоденник, методичні рекомендації тощо);

- видача індивідуального завдання тощо;

- інформування студентів про звітність із практики, прийняту в Університеті, критерії оцінювання компетентностей, які вони досягли за результатами практики, та процедуру захисту звіту з практики перед комісією;

- забезпечення у тісному контакті з керівником практики від бази практики високої якості її проходження згідно з календарним планом;

- контроль відвідування студентами баз практики відповідно до встановлених термінів;

- консультування студентів з питань практики та збору матеріалів для написання звітів;

- перевірка щоденників, звітів та приймання заліку з практики.

Обов'язки керівника практики від бази практики:

- створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху;

- забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці;

- надавати студентам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;

- надавати відповідні роз'яснення із кожного етапу проходження практики чи виконуваних студентом робіт;

- контролювати ведення щоденника практики студентом, виконання ним робіт за календарним графіком програми практики, дотримання правил внутрішнього розпорядку, якість складання звітної документації.

За результатами проходження практики керівник практики від бази практики складає відгук, відмічає в ньому стан виконання програми практики, відношення до роботи, дотримання трудової дисципліни, ступінь оволодіння професійних компетентностей.

4. Програма та структура виробничої практики

та природокористування

Навчально-методичне керівництво студентами під час проходження ними виробничої практики забезпечує випускова кафедра НУВГП у терміни, що передбачені навчальним планом і графіками навчального процесу.

Виробнича практика для студентів 3-го курсу денної форми навчання спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізацій «Геоінформаційні системи» і «Геодезія», організовується у 6-му семестрі їх навчання в університеті.

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Оформлення необхідних документів для проходження виробничої практики, проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки	12
2	Оформлення документів про прибуття на місце проходження практики. Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці	6
3	Виконання виробничих завдань безпосередньо на робочому місці на підприємстві, що є базою практики	18
4	Збір даних про базу практики, характеристика підприємства в цілому	18
5	Ознайомлення із методами збирання та обробки інформації в галузі геодезії, геоінформатики та землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання	18
6	Робота з технологіями та методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових знімань та комп'ютерного оброблення результатів знімань в геоінформаційних системах	18
7	Оформлення звіту з практики	18
8	Захист звіту на підприємстві	6
9	Захист звіту на випусковій кафедрі	6
Всього		120

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Формою звітності студента про проходження практики є письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом зі щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Звіт повинен бути складений на 20...25 аркушах паперу формату А4 і оформлений грамотно, з додатками, схемами або фотографіями, виконаними студентами та відповідати встановленим вимогам. Список літературних та електронних джерел укладається відповідно до вимог ДСТУ ГОСТ 7.1.:2016 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

В звіті студент повинен відобразити свої навички самостійно узагальнювати матеріали практики отримані на виробництві в таких розділах:

1. Вступ, мета практики.
2. Загальна характеристика підприємства, його структура.
3. Види робіт, які виконує підприємство.
4. Участь студента у виробничих процесах.
5. Індивідуальна робота студента.
6. Висновки проходження практики.

Захист звіту з практики відбувається у терміни, визначені навчальним планом шляхом оцінки якості виконання звіту та захисту керівнику практики.

5. Індивідуальна навчально-дослідницька робота

Студент (за бажанням) поглиблено вивчає одну з запропонованих викладачем по спеціальності тем за літературою. Під час проходження практики на підприємстві студент доповнює тему відомостями виробничого характеру, аналізує, відзначає позитивні та негативні моменти на даному етапі виробництва.

Національний університет
та природокористування

Рекомендує прогресивні шляхи вирішення поставленої задачі.
Обсяг розділу 5...10 сторінок. Склад розділу:

- вступ (підкреслюється актуальність теми);
- постановка задачі;
- огляд літератури та опис вирішення задачі на сьогоднішній день;
- пропозиції з покращення та удосконалення існуючих підходів, методів та засобів;
- список використаної літератури.

6. Методи навчання

В процесі проведення виробничої практики застосовуються методи активного навчання:

- метод проектів;
- метод моделювання професійних ситуацій;
- ознайомлення та використання типових проектів;
- використання довідкової літератури, законодавчої та нормативної документації, галузевих норм та інструкцій, ДБН.

Активні методи навчання дозволяють розвивати мислення студентів; сприяють їх залученню до вирішення проблем, максимально наближених до реальних виробничих ситуацій; розширюють і поглиблюють професійні знання, розвивають практичні навички та вміння; сприяють активізації навчального процесу та розвитку вміння знайти індивідуальний стиль професійної діяльності, дозволяють досягти адекватної професійно-особистісної самооцінки, прогнозувати й аналізувати результати своєї діяльності, підвищують рівень самоорганізації.

7. Критерії оцінювання

Контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється в усній та письмовій формі.

Підсумковий контроль знань відбувається на іспиті у письмовій формі у вигляді тестової програми. Контрольні завдання включають теоретичну частину (тестові завдання) і практичну

частину (виконання завдань у спеціалізованому програмному середовищі).

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки звітів з самостійної роботи та захисту розглянутих у них питань.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Критерії оцінювання практики	Кількість балів	Рівень компетентності
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту глибоко обґрунтовані та логічні; звіт має якісне оформлення; під час захисту звіту студент аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100	Високий
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту достатньо обґрунтовані; незначне порушення послідовності; прийнятне зовнішнє оформлення; захист звіту дозволяє виявити наявність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	85...89	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення звіту обґрунтовані; задовільне зовнішнє оформлення звіту; захист звіту дозволяє виявити наявність практичних умінь, передбачених програмою практики; незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, студент виправляє сам	75...84	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; звіт відповідає вимогам програми, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; задовільна якість оформлення звіту; захист звіту з незначними недоліками, які студент усуває з допомогою викладача	70...74	Середній

Студент повністю виконав програму практики; звіт має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики	60...69	Середній
Студент виконав більше 50% програми практики; звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту показує, що студент не набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59	Низький
Студент виконав менше 50% програми практики та представив звіт незадовільного змісту та якості оформлення; захист звіту показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	1...34	

8. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання результатів практики

№ з/п	Зміст роботи, яка оцінюється	Кількість балів
1	Вчасне отримання документів та проходження інструктажу з техніки безпеки	5
2	Вчасне подання та правильне оформлення документів про прибуття студента на практику	5
3	Підготовка та оформлення звіту	30
4	Оформлення щоденника	10
5	Своєчасне подання звітної документації на кафедру	10
6	Захист практики	40
Загальна сума балів		100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90 – 100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення дисципліни

1. Тимчасове положення «Про організацію проведення практик для здобувачів вищої освіти НУВГП». Ухвалено науково-методичною радою НУВГП (протокол від 20.06.18 р. № 5). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo/dokumenty>

2. Кахнич П. Ф. Геодезія. Навчальна практика : навч. посіб. / П. Ф. Кахнич, В. Р. Ревуцький. – Рівне : НУВГП, 2012. – 166 с.

3. Робоча програма навчальної дисципліни «Нормативне забезпечення геодезії та землеустрою (частина 1)» для студентів за напрямом підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій». 05-04-220. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/7905/>

10. Рекомендована література

10.1. Базова література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004).

2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93.

10.2. Допоміжна література

1. Концепція практичної підготовки студентів НУВГП. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/5617/>.
2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. рекомендації з впровадження / уклали: Галевич О. К., Штогрин І. М. – Львів, 2008. – 20 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ftfsite.ru/wp-content/files/Library_Standart.pdf

11. Інформаційні ресурси

1. База «Законодавство України» на сайті Верховної Ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.
2. МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>.
3. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ВНЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.znz.edu-ua.net>.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libr.rv.ua/>
5. Стандарти вищої освіти за усіма рівнями вищої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/689-standarti-vishchoji-osviti>.